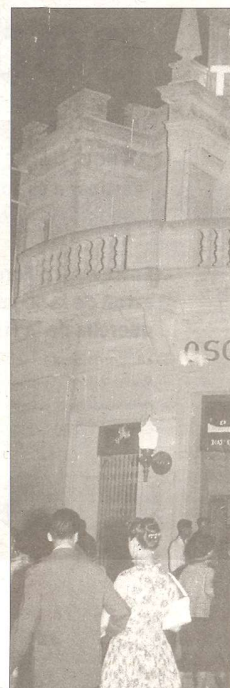

La primera projecció cinematogràfica a l'Ebre es va fer l'any 1897 a Tortosa. Va ser el 12 de març en una barraca de fira. Aprofitant aquesta efemèride, el Museu de les Terres de l'Ebre presenta l'exposició 'Aquelles tardes..., 120 anys de cine a les Terres de l'Ebre', que ofereix un recorregut per la història del cinema que durant dècades va ser el principal entreteniment de la societat ebrenc.

L'Ebre evoca 120 anys de projeccions

A l'esquerra, imatge de l'interior del cinema Excelsior de Santa Bàrbara en una projecció de la dècada del 1960. A la dreta es pot veure la façana exterior del cinema Oscar Palace d'Amposta, que va funcionar de

Terres de l'Ebre L. Bertomeu

Les tardes de cine formen part de la memòria col·lectiva de gran part de la societat ebrenc. Si bé ara és un fenomen menys estès, el cinema fou el principal entreteniment de la societat ebrenc durant bona part del segle xx i ciutats com Tortosa o Amposta van arribar a tindre més de cinc sales de cinema funcionant al mateix temps.

Des de l'aparició de les primeres projeccions cinematogràfiques, el cine es va estendre ràpidament com a forma d'entreteniment i d'oci a totes les Terres de l'Ebre. Així, si la primera projecció cinematogràfica de la qual es té constància fou el 1897 a Tortosa, en una barraca de fira, l'any 1903 ja havia a la ciutat una sala dedicada al cinema. Era el cinematògraf Escudé, un fotògraf professional que va dedicar part del seu estudi a projectar pel·lícules. El

LA DADA

El 12 de març del 1897 es va fer la 1a projecció de cine

1906 comencen les projeccions a Amposta i el 1907 Ulldecona ja tenia dos sales de cinema. En aquella primera època es tractava de cine mut i, generalment, les pel·lícules es projectaven en teatres, cafès d'associacions o ateneus fins que van aparèixer les primeres sales de projeccions. Fou, sobretot, amb l'arribada de la sonorització, a partir dels anys 30, que el cinema s'estén més ràpidament a tot el territori. La Guerra Civil va interrompre aquesta progressió. Moltes sales de cinema van ser col·lectivitzades per la CNT, però, malgrat tot, a moltes poblacions només es va deixar de fer cine quan va

arribar-hi el front de guerra. Per exemple, a Santa Bàrbara es van fer projeccions fins al març del 1938, un mes abans de l'entrada de l'exèrcit nacional.

L'ÈPOCA DAURADA DEL CINEMA

Els anys daurats del cinema es van viure entre les dècades del 1940 i el 1970, i llavors pràcticament totes les poblacions tenien alguna sala de cinema. **"L'any 1963 havia 90 sales de cine funcionant alhora a les Terres de l'Ebre"**, explica Toni Cartes, historiador del Museu de les Terres de l'Ebre. **"El cine era el principal entreteniment de la gent de l'època"**, recorda Cartes, **"o anaves al cine o no hi havia pràcticament res més"**. A més a més, era un entreteniment **"ben vist i acceptat per totes les classes socials, fet que va ajudar a que es popularitzés encara més"**, insisteix. Així, durant la postguerra, el cinema era, juntament

LA DADA

L'any 1963 havia 90 sales de cine al territori

amb el futbol i el ball, l'entreteniment preferit de la societat, especialment de la joventut. El cine arribava a tots els pobles, fins i tot als més menuts, i pobles com Freginals van arribar a tindre dos sales de cinema funcionant alhora. A Tortosa, n'hi va haver vuit de simultànies (Fèmina, Montepio, Goya, Coliseum, Niza, Noria de Plata, Patronat Obrer i Patronat de la Sagrada Família) i sis a Amposta (Oscar Palace, Bahía, Casino...). Durant tota aquesta època, la major part de cines obria els caps de setmana, de divendres a diumenge, i oferia programació doble, a més a més del Nodó (era obligat i

calia pagar per projectar-lo). **"Les pel·lícules arribaven sis mesos o un any després de la seua estrena a les grans ciutats"**, explica Cartes, i normalment renovaven la cartellera cada setmana. **"Les grans projeccions, com van ser Los 10 mandamientos o Ben Hur, es feien coincidint amb gran esdeveniments, com festes majors o Nadal, i llavors les sales mantenien les pel·lícules en cartellera diversos dies"**. Els cinemes eren un lloc de trobada, hi anava tota la família i per això la majoria oferia entrades a preus populars i assequibles, per assegurar-se que omplien la sala. Eren, també, els anys de la censura, de les pel·lícules amb bobina i del cine amb mitja part.

A partir dels anys 70, amb l'arribada de la televisió, les sales de cinema comencen a entrar en declivi; un fet que s'agreuja encara més en els anys 80 amb la popularització del ví-